

[Socialministeren.]

Slutningen af Bemærkningerne, viser, at Staten vil komme til at bære ca. 4,02 Mill. Kr., medens Kommunerne under den ene eller anden Form kommer til at bære Resten, 2,34 Mill. Kr.

Idet jeg i øvrigt henviser til Bemærkningerne til Lovforslaget, skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Formanden: Jeg giver dernæst Ordet til Ministeren for Handel, Industri og Søfart, for at han kan faa Lejlighed til at fremsætte det anmeldte Lovforslag.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Kjærboel): Jeg skal herved tillade mig for det høje Folketing at fremsætte *Forslag til Lov om Forlængelse af Lov Nr. 342 af 22. December 1937 om Indløseligheden af Danmarks Nationalbanks Sedler og om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta.*

Loven udløber ved Udgangen af December Maaned d. A. Under de foreliggende Forhold er det mere end nogen Sinde nødvendigt at opretholde den nu igennem snart 8 Aar fulgte Lovgivning, der giver Regeringen Adgang til at kontrolere Landets Indførsel og de valutariske Dispositioner. Og saa fremover maa Regeringen i fornødent Omfang kunne gribe ind over for indtræfende Ændringer i de erhvervsmæssige og økonomiske Forhold og træffe de Foranstaltninger af valutarisk, beskæftigelsesmæssig og handelspolitisk Karakter, som Udviklingen nødvendiggør.

Den gældende Valutalov foreslaas ved Lovforslaget forlænget uændret for et Aar med de hidtidige 3 Formaal: det valutariske, det beskæftigelsesmæssige og det handelspolitiske. Formaalene griber ind i hinanden, supplerer hinanden og tjener sammen til Opretholdelse af Produktion og Omsætning ved fornøden Indførsel af Raavarer og Halvfabrikata og andre nødvendige Varer, samtidig med at Landets Eksport søges opretholdt og udbygget ved Aftaler med andre Lande om Køb af fremmede Varer som Kompensation for dansk Eksport. Lovens tre Formaal — det har Erfaringen vist os — er ikke til enhver Tid lige fremtrædende. Til Tider er det valutariske Formaal traadt stærkest i Forgrunden, nemlig naar der har

været Vanskeligheder ved at skaffe fremmed Valuta til Køb af nødvendige Varer, først og fremmest Raavarer og Hjelpestoffer; til andre Tider er det i højere Grad de beskæftigelsesmæssige og handelspolitiske Formaal, man har forfulgt, idet det ikke har voldt Vanskeligheder at skaffe Valuta til Betaling af de nødvendige Varer. Begivenhedernes Udvikling det sidste Par Maaneder har medført, at Lovens valutariske Formaal ligesom ved denne Lovgivnings Begyndelse paa ny er blevet det, der først og fremmest paakalder Interessen. Desværre i et Omfang som ingen Sinde før i Tiden siden Krigens Udbrud har de økonomiske Begivenheder udviklet sig paa en Maade, der for hele det danske Erhvervsliv og for hele Befolkningen er af den største Rækkevidde, og som derfor har nødvendiggjort Indgreb, som kun meget alvorlige Begivenheder betinger. Krigens Udbrud har for vort Land skabt en økonomisk Situation, der i Alvor næppe overgaas af nogen tidligere. Landets valutamæssige Stilling er siden September Maanedes Begyndelse Uge for Uge blevet væsentlig forringet. Som rimeligt er, har denne Udvikling været fulgt med den største Agtpaagivenhed af hele det danske Samfund som altid, naar store og alvorlige Spørgsmaal opstaar og skal løses. Det vil derfor være naturligt, at jeg ved Fremsættelsen for dette høje Ting af Forslag til Lov om Forlængelse af den gældende Valutalov giver en Redegørelse for Udviklingen i Landets valutamæssige Stilling og for de Foranstaltninger, som det er skønnet nødvendigt at træffe til Værn for den danske Valuta.

Ved Udgangen af August Maaned i Aar, altsaa umiddelbart forinden Krigens brød ud, havde Danmarks Nationalbank en Beholdning paa ca. 88 Mill. Kr. I Maanederne, der gik forud, havde Nationalbankens Valutabeholdning vist Nedgang Maaned for Maaned. Valutabeholdningen, som ved Aarets Begyndelse havde været ca. 115 Mill. Kr., var ved April Maanedes Begyndelse ca. 107 Mill. Kr. og dalede derefter Maaned for Maaned, indtil Beholdningen ved Udgangen af August Maaned, som sagt, var gaaet ned til ca. 88 Mill. Kr. Nedgangen i Valutabeholdningen fra ca. 115 Mill. Kr. ved Aarets Begyndelse til ca. 88 Mill. Kr. ved Udgangen af August Maaned var ikke noget foruro-